

Dzień św. Bernarda z Menthon, patrona alpinistów

Opublikowano w: Góry&Kultura, 15 czerwca 2012, 0:00

Źródło: <https://goryksiazek.pl/2012/06/bernard-z-menthon-patron-alpinistow>

15 czerwca to dzień św. Bernarda z Menthon, opiekuna alpinistów, narciarzy, ratowników górskich i mieszkańców Alp, założyciela schroniska dla wędrowców na Wielkiej Przełęczy Świętego Bernarda (Alpy Zachodnie, między masywem Mont Blanc a Alpami Pienińskimi), które uchodzi za pierwszy punkt ratownictwa górskiego w historii. Tak, to od imienia tego świętego pochodzi też nazwa rasy psów bernardynów, które są symbolem ratownictwa alpejskiego.

Święty Bernard urodził się około 923 roku w Menthon nad jeziorem Annecy w Sabaudii. Pochodził z zamożnej rodziny, dzięki czemu mógł sobie pozwolić na gruntowne wykształcenie – w Paryżu studiował filozofię i prawo. Niektóre źródła podają, że jego ojciec Ryszard z Menton zaaranżował dla syna korzystne finansowo małżeństwo, ale ten odmówił, uciekł do Aosty i zdecydował się na żywot wędrownego kaznodzieja. W 966 roku został archidiaconem diecezji Aosta.

Pomnik św. Bernarda na Wielkiej Przełęczy – strona włoska

Aosta leży niedaleko znanego już od średniowiecza pod nazwą Via Francigena, transalpejskiego szlaku, którym pielgrzymi z Anglii i Francji pielgrzymowali do Rzymu. W najwyższym punkcie niebezpiecznej drogi między Wallis a Doliną Aosty Bernard z Menthon założył schronisko dla pielgrzymów (ok. 1050).

Opiekują się nim za zgodą Stolicy Apostolskiej mnisi augustiańscy, którzy od połowy listopada do maja mają wychodzić naprzeciw podróżnym. Drugie schronisko założył na nieco niższej Małej Przełęczy, która również zawdzięcza mu swoją nazwę. W ten sposób święty Bernard dał początek współczesnemu ratownictwu górskiemu.

Jak wspominałam z klasztoru kanoników regularnych na Wielkiej Przełęczy św. Bernarda wywodzi się także – może nie tyle rasa – co nasze wyobrażenie o bernardynach jako psach pomagających wyszukać i uratować wędrowców alpejskich. Sylwetki bernardynów przedstawiano na obrazach począwszy od roku 1695, a z roku 1707 pochodzą zapiski klasztorne na ich temat.

Bernard z Menthon już w XII w. był czczony w całym Piemontie jako święty. W 1123 r. biskup Ryszard z Novary ogłosił go świętym. Oficjalnie został wpisany do martyrologium rzymskiego dopiero przez papieża Innocentego XI w 1681 roku. W 1923 roku Papież Pius XI ogłosił Bernarda z Menthon patronem mieszkańców Alp i alpinistów, a 20 sierpnia 1923 roku wysłał posłanie apostolskie do biskupa Annency o kulcie św. Bernarda:

„W celu rozszerzenia kultu tak wielkiego człowieka, który wśród mieszkańców Alp trwa nieprzerwanie do dziś, pragniemy mocą władzy apostolskiej ogłosić św. Bernarda z Menthon niebieskim patronem nie tylko dla mieszkańców Alp, lecz także dla wszystkich, którzy uprawiają turystykę górską. Zaprawdę, ze wszystkich czynności, w których poszukuje się godnej rozrywki, nie ma bardziej dobroczynnej dla duchowego i cielesnego zdrowia niż ta, trzeba tylko ograniczyć ryzyko. Po ciężkiej pracy i trudach wchodzi się bowiem w górę, gdzie powietrze jest rzadsze i czystsze – z jednej strony odnawia się i wzmacnia w ten sposób siły, z drugiej – człowiek staje się wytrzymałszy także w najtrudniejszych obowiązkach życiowych, ponieważ uczy się odważnie spoglądać na wszystkie niebezpieczeństwa. Podczas oglądania nieskończoności i piękna co rusz otwierających się zaczarowanych widoków nasza dusza unosi się ku Bogu, stwórcy i panu natury.”